

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. rugpjūčio 2 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Tomo Blinstrubio, Jovitos Einikienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja) ir Inos Kirkutienės, sekretoriaujant teismo posėdžių sekretorei Simonai Mockutei, dalyvaujant pareiškėjos atstovei advokatei Laurai Čereškaitei-Kinčiuvienei, atsakovo atstovei Gintarei Izokaitytei, trečiojo suinteresuoto asmens atstovei Rūtai Zelenkovej, viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjusi administracinę bylą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – UAB) „Raseinių vandenys“ skundą atsakovei Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai (toliau – ir AM), dalyvaujant byloje trečiajam suinteresuotam asmeniui Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai (toliau – ir APVA ar Agentūra), dėl įsakymo dalies panaikinimo,

n u s t a t ė :

Pareiškėja UAB „Raseinių vandenys“ kreipėsi į teismą su skundu, prašydama panaikinti Aplinkos ministro 2018 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. D1-775 „Dėl Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072 vykdytojui UAB „Raseinių vandenys, gražinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. liepos 26 d. įsakymo Nr. D1-628 „Dėl Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, išmokėtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072 vykdytojui UAB „Raseinių vandenys“, gražinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ dalį, kurioje netinkamomis finansuoti išlaidomis pripažintos 93,561,76 EUR dėl dvigubai finansuotų darbų ir skirta 28 010,31 EUR dydžio finansinė pataisa dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimo dėl netinkamai apibrėžto pirkimo objekto ir priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Nurodo, kad nesutinka su sprendime išdėstytais teiginiais, kad vandentiekio ir nuotekų tiesimo darbai buvo atliekami du kartus, nes su skundu pateikiami dokumentai įrodo, kad rangovai AB-f „VITI“ atstovaujama ūkio subjektų grupė (toliau – AB-f „VITI“) ir UAB „KRS“ atstovaujama ūkio subjektų grupė (toliau – UAB „KRS“) iš esmės vykdė skirtingus darbus, ir tik kai kuriuose darbų baruose UAB „KRS“ šalino AB-f „VITI“ atliktų darbų defektus (defektų šalinimo darbų aprašymai pateikti UAB „Incorpus“ 2018-04-26 išvadoje ir jų bendra vertė yra 8 800 Eur).

Pažymi, kad AB-f „VITI“ pagal rangos sutartį netinkamai ir ne pilna apimtimi atliko vandentiekio ir nuotekų tinklų tiesimo darbus (atliko ne visus darbus) Viduklės miestelyje, todėl

tuos likusius darbus turėjo atlikti UAB „KRS“. Pareiškėja, siekdama atskirti, kuriuos darbus atliko AB-f „VITI“, o kuriuos darbus atliko UAB „KRS“, kreipėsi į statybos inžinierius UAB „Incorpus“, kad pastarieji atliktų ekspertizę ir įvertintų AB-f „VITI“ ir UAB „KRS“ atliktus darbus. Darbai (konkretūs jų aprašymai nurodyti UAB „Incorpus“ 2018-04-26 išvadoje) atlikti už 93 561,76 Eur (defektų nustatymo darbai už 28 899 Eur ir nauji darbai už 64 662,76 Eur) buvo UAB „KRS“ naujai atlikti darbai, kurie negali būti laikomi dvigubais darbais. Defektų šalinimo darbai už 8 800 eurų galėtų būti laikomi dvigubais darbais, nes šiuos darbus darė AB-f „VITI“, o šių darbų trūkumus, kurie susidarė dėl nekokybiškai atliktų darbų bei pertraukos tarp AB-f „VITI“ ir UAB „KRS“ poveikio, taisė šiuos darbus UAB „KRS“.

Pareiškėja 2012-03-12 sudarė su AB-f „VITI“ Rangos sutartį Nr. 2012/03/12. Vadovaujantis Rangos sutartimi Nr. 2012/03/12 AB-F „VITI“ įsipareigojo atlikti vandentiekio ir nuotekų tinklų statybos darbus už 14 209 765,77 Lt be PVM, tačiau realiai AB-f „VITI“ pagal atliktų darbų aktus Nr. 1-6 atliko ir perdavė užsakovui darbų Šiluvos, Betygalos, Girkalnio ir Viduklės miesteliuose už 2967531,16 Lt be PVM. Tai reiškia, kad AB „VITI“ pagal Rangos sutartį Nr. 2012/03/12 atliko ir perdavė užsakovui UAB „Raseinių vandenys“ tik mažą dalį darbų, kuriuos turėjo atlikti pagal Rangos sutarties Nr. 2012/03/12 nuostatas.

Pareiškėjai vienašališku sprendimu nutraukus Rangos sutartį Nr. 2012/03/12 dėl netinkamai atliekamų darbų, AB-f „VITI“ nepateikė pareiškėjai techninės atliktų darbų dokumentacijos ir pateikė du ieškinius teismui dėl sutarties nutraukimo pripažinimo negaliojančiu ir skolos už neva atliktus darbus priteisimo. Byla dėl sutarties nutraukimo buvo išnagrinėta Lietuvos Aukščiausiajame Teisme, teismui nusprendus, kad AB-f „VITI“ reikalavimai nepagrįsti, o byla dėl skolos priteisimo vis dar nagrinėjama Šiaulių apygardos teisme.

Taip pat nesutinka, kad pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) 3 ir 24 straipsnius, nes teisės aktai nustato teisę perkančiosioms organizacijoms vykdyti viešuosius pirkimus tada, kai nėra tiksliai žinomi perkamų darbų, paslaugų ar prekių kiekiai, jeigu viešojo pirkimo sąlygose yra įtvirtinama fiksuoto įkainio kainodara. Pažymi, kad pareiškėja pateikė aiškius atsakymus į tiekėjų klausimus, buvo paaiškintos pirkimo sąlygos ir tiekėjai turėjo galimybę išsiaiškinti pirkimo sąlygų turinį bei pateikti pasiūlymus, todėl nėra pagrindo teigti, kad pirkimo objektas buvo neaiškus.

Mano, kad Agentūra išvadoje nurodė net penkis VPĮ straipsnius, kuriuos, pažeidė pareiškėja neaiškiai apibūdinusi Pirkimo objektą tik tam, kad sukurtų išpūdį, jog pažeidimų yra labai daug ir jie yra itin rimti, nors net keturi Agentūros išvadoje paminėti VPĮ straipsniai (VPĮ 3 str. 1 d., 3 str. 2 d., 25 str. 1 d., 25 str. 2 d.) neturi nieko bendro su Pirkimo objekto aprašymu. Vienintelė Agentūros Išvadoje paminėta VPĮ nuostata, kuri yra susijusi su, neva, netiksliai apibrėžtu Pirkimo objektu yra VPĮ 24 straipsnio 9 dalyje įtvirtintas reikalavimas, kad viešojo pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių.

Nurodo, kad 28 010,31 Eur dydžio finansinės pataisos, kuri savo esme yra baudžiamoji sankcija, taikymas remiantis vien spėliojimu, prielaidomis ir subjektyviu vertinimu, pažeidžia Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą imperatyvų reikalavimą, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis. Pažymi, kad Pirkimo dokumentai buvo derinami su Agentūros specialistais. Agentūra 2015 m. rugpjūčio 6 d. raštu Nr. (29-2-2)-APVA-1090 „Dėl projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072 pirkimo dokumentų derinimo“ pažymėjo, kad Pirkimo dokumentai yra derinami su pastabomis, tačiau rašte nėra nurodyta, kad Pirkimo sąlygų objektas būtų neaiškus ar netikslus. Tai reiškia, kad Agentūra 2015 m. rugpjūčio 6 d. pripažino, jog pirkimo objektas jai buvo aiškus ir tikslus, ir tik 2018 m. liepos 11 d. pakeitė poziciją ir pradėjo teigti, kad Pirkimo objektas buvo nepakankamai tiksliai apibrėžtas. Kartu tokiais savo veiksmais Agentūra pažeidė pareiškėjos teisėtų lūkesčių principą.

Atsakovė atsiliepimu į pareiškėjos skundą (2 t., e. b. l. 11–17) su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą. Nurodo, kad Agentūra, atsižvelgdama į faktines aplinkybes bei teisinį reglamentavimą, sprendė, kad darbai buvo finansuojami tiek pagal Sutartį Nr. 2012/03/12, tiek pagal sutartį Nr. 2015/08/07, todėl netinkamomis finansuoti dėl dvigubo tų pačių darbų apmokėjimo pripažįstama 102 361,76 Eur. Atkreipė dėmesį ir į tai, kad Viešųjų pirkimo tarnyba, išanalizavusi Sutarties Nr. 2015/08/07 vykdymą, 2016 m. gruodžio 5 d. Viešojo

pirkimo pardavimo sutarties neplaninio vertinimo išvadoje Nr. 4S-3992, taip pat konstatavo, kad ankstesnis rangovas AB-f „VITI“, vykdydamas Sutartį Nr. 2012/03/12, atliko darbus tinkamai ir kokybiškai, nes nebuvo užfiksuota atliktų darbų trūkumų, o vykdant Sutartį Nr. 2015/08/07 buvo šalinama ankstesnio rangovo AB-f „VITI“ tariamai padaryti defektai. Perkančioji organizacija priėmė defektų šalinimo darbus ir už juos sumokėjo. Viešųjų pirkimų tarnyba vertino, kad perkančioji organizacija dvigubai apmokėjo už tuos pačius darbus, t. y. neracionaliai naudojo lėšas ir tuo pažeidė VPĮ 3 straipsnio 2 dalį.

Be to, konkrečiai neapibūdinus Pirkimo objekto (nenurodžius perkamų darbų kiekio), buvo pažeistas VPĮ 3 straipsnyje įtvirtintas lygiateisiškumo principas, nes neaiškūs Pirkimo dokumentai gali atgrasyti potencialius pirkimu susidomėjusius tiekėjus, taip pat VPĮ 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas pirkimų tikslas – racionaliai naudoti lėšas, nes nežinant darbų, kuriuos reikės atlikti, apimčių, tiekėjai galimai nurodo didesnes pasiūlymų kainas. Atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų tarnybos išvadą dėl neaiškių pirkimų sąlygų, taip pat Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimus, mano, kad nėra pagrindo sutikti su pareiškėja, kad neaiškus, nevienareikšmiškai interpretuotas pirkimo objektas nesudaro pagrindo konstatuoti VPĮ 3 straipsnio 1 ir 2 dalių, 24 straipsnio 8 dalies, 25 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimus. Atsakovė taip pat nesutinka su pareiškėja, kad finansinė pataisa pritaikyta remiantis spėliojimu ir prielaidomis, pažeidžiant VAĮ 8 straipsnio 1 dalį.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Agentūra atsiliepimu į pareiškėjos skundą (3 t., e. b. l. 1–12) su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą. Nurodo, kad, vykdant Projektą, Agentūrai buvo teikiami mokėjimų prašymai, su kuriais buvo teikiami ir AB-f „VITI“ atliktų darbų aktai. Visus AB-f „VITI“ atliktų darbų aktuose deklaruotus darbus, atliktus Viduklės miestelyje, Agentūra apmokėjo. Atsižvelgdama į rangos sutartyje nustatytas nuostatas dėl užsakovo ir inžinieriaus pareigų deklaruoti tik faktiškai atliktus darbus, Agentūra neturėjo pagrindo abejoti sutarties atliktų darbų aktuose nurodytų atliktų darbų realumu. AB-f „VITI“ atliktų darbų aktuose nurodyti darbai buvo aktuojami kaip pilnai atlikti, o UAB „KRS“ tam tikrus darbus, už kuriuos AB-f „VITI“ buvo apmokėta, taip pat nurodė atliktų darbų aktuose. UAB „KRS“ pagal sutartį Nr. 2015/09/29-2 atlikti defektų nustatymo ir šalinimo darbai netinkamai finansuoti, nes šie darbai buvo deklaruoti AB-f „VITI“ pagal Sutartį Nr. 2012/03/12 atliktų darbų aktuose ir apmokėti. Kadangi tam tikri darbai buvo finansuojami tiek pagal sutartį Nr. 2012/03/12, tiek pagal sutartį Nr. 2015/08/29, netinkamomis finansuoti dėl dvigubo tų pačių darbų apmokėjimo pripažinta 102 361,76 Eur.

Agentūra pirminėje pažeidimo tyrimo išvadoje nustatė, kad vykdant Pirkimą, kurio tikslas ištaisyti rangovo AB-f „VITI“ paliktus defektus bei užbaigti nebaigtus darbus, buvo netinkamai apskaičiuota Pirkimo vertė. Perkančioji organizacija, negalėjusi nurodyti tikslių perkamų darbų apimčių (nebuvo aišku, kokie defektai bus nustatyti ir kokie darbai turės būti atlikti), pasirinko fiksuoto įkainio kainodaros taisyklės. Pasirinkta kainodara lėmė, kad galutinė sutarties kaina turėjo priklausyti nuo atliktų darbų kiekių. Pirkimo laimėtoja buvo pripažinta tiekėjo UAB „KRS“ (atstovaujančio jungtinės veiklos grupę) pasiūlymas, kurio darbų kaina sudarė 8 111 038,57 Eur su PVM (6 703 337,66 Eur be PVM). Ši suma viršijo tiek perkančiosios organizacijos pirkimui skirtų lėšų sumą, tiek ir pirkimo vykdymo metu galiojusio tarptautinio pirkimo ribas. Pareiškėja konkrečiai neapibūdinusi Pirkimo objekto (nenurodžiusi perkamų darbų kiekio), pažeidė VPĮ 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą lygiateisiškumo principą, nes neaiškūs Pirkimo dokumentai gali atgrasyti potencialius pirkimu susidomėjusius tiekėjus, taip pat VPĮ 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą pirkimų tikslą – racionaliai naudoti lėšas, nes nežinant darbų, kuriuos reikės atlikti, apimčių, tiekėjai galimai nurodo didesnes pasiūlymų kainas.

Pažymi, kad Agentūra ne kartą ragino pareiškėją prieš vykdant pirkimo procedūras atlikti AB-f „VITI“ atliktų darbų inventorizaciją tam, kad atliekant pirkimą būtų aiškiai žinomos perkamų darbų apimtys ir tiekėjai galėtų pateikti tinkamus pasiūlymus. Nepaisydama Agentūros raginimų, pareiškėja neparengė AB-f „VITI“ atliktų darbų inventorizacijos ir pirkimą vykdė net pati nežinodama, kokius ir kiek darbų reikia įsigyti pirkimu.

Teismo posėdžio metu pareiškėjos atstovė skundą palaikė, prašė jį tenkinti skunde nurodytais argumentais. Papildomai paaiškino, kad palaiko savo ankstesnę prašymą stabdyti bylos

nagrinėjimą. Taip pat nurodo, kad šioje byloje Agentūra, konstatuodama pažeidimą, remiasi Viešųjų pirkimų tarnybos išvada, kurioje pasisakoma dėl dvigubų darbų. Viešųjų pirkimų tarnybos išvada paremta eksperto L. U. išvada, nors Lietuvos apeliacinis teismas civilinėje byloje pasisakė, kad L. U. išvada neatitinka ekspertizei keliamų reikalavimų. Mano, kad Viešųjų pirkimų tarnybos išvada remtis šioje byloje negalima.

Teismo posėdžio metu atsakovės atstovė su skundu nesutiko, prašė jį atmesti kaip nepagrįstą atsiliepime nurodytais argumentais. Papildomai paaiškino, kad dvigubus darbus pagrindžia aplinkybė, kad pareiškėja priėmė iš AB-f „VITI“ darbus pilna apimtimi ir už juos apmokėjo.

Trečiojo suinteresuoto asmens atstovė su skundu nesutiko, prašė jį atmesti kaip nepagrįstą atsiliepime nurodytais argumentais. Papildomai paaiškino, kad administraciniame teisme yra dvi bylos dėl to paties viešojo pirkimo projekto, nes po atnaujinto tyrimo pasikeitė teisinis reglamentavimas. Pažymėjo, kad šioje administracinėje byloje vertintos Viduklės miestelyje kitos gatvės, nei ankstesniame Agentūros priimtame sprendime. Konkrečiai agentūra nurodė, kad dvigubi darbai buvo lyginti pagal UAB „KRS“ aktą Nr. 1 ir AB-f „VITI“ aktą Nr. 5.

Skundas iš dalies tenkintinas

Byloje kilo ginčas dėl AM Sprendimo dalies, kuria nuspręsta susigrąžinti 107 456,39 Eur paramos lėšų, teisėtumo ir pagrįstumo. Pareiškėjas nurodo, kad skundžiama AM sprendimo dalis, kuria dvigubai finansuotais pripažinta 93 561,76 Eur suma ir skirta 28 010,31 Eur finansinė pataisa.

Nustatyta, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2010 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. D1-953 „Dėl finansavimo skyrimo projektams pagal 2017–2013 m. sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ pareiškėjai skyrė 18 854 887 Lt (kas atitiktų 5 460 752,72 Eur) Europos Sąjungos fondų lėšų ir 2 218 222 Lt (kas atitiktų 642 441,50 Eur) valstybės biudžeto lėšų įgyvendinti **projektą Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-0072** „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvos, Betygaloje, Kudonyse, Girkalnyje, Dvareliškiuose, Girkalnio k., Viduklėje, Alaviniškiuose)“ (toliau – Projektas).

Agentūra ir Pareiškėja 2011 m. sausio 10 d. pasirašė projekto finansavimo ir administravimo sutartį dėl projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-0072 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje, Betygaloje, Kudoniuose, Girkalnyje, Dvareliškiuose, Girkalnio km., Viduklėje, Alaviniškiuose). Finansavimo sutarties 2.2 str. nurodyta, jog Projekto įgyvendinimui bus skiriama nurodyta ES fondų lėšų ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšų ir ne mažiau kaip 1 109 111 Lt (kas atitiktų 321 220,75 Eur) pareiškėjas turi prisidėti savo lėšomis. Projekto vykdymo metu Raseinių rajone turėjo būti nutiesta apie 17 293 km vandens tiekimo tinklų (Viduklės miestelyje 5437,72 m), apie 26 613 km nuotekų tinklų (Viduklės miestelyje 10 385,44 m), 1607 gyventojų būstai turėjo būti prijungti prie vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos ir pastatyti 3 nuotekų valymo įrenginiai Šiluvos, Girkalnio ir Betygalos miesteliuose.

Pareiškėja ir AB-f „VITI“ 2012-03-12 sudarė rangos sutartį Nr. 2012/03/12 (toliau – Rangos sutartis Nr. 2012/03/12) dėl Projekto darbų atlikimo. Rangos sutarties kaina – 17 193 816,58 Lt (kas atitiktų 4 979 673,48 Eur). Pareiškėja 2013-12-02 vienašališkai nutraukė rangos sutartį su AB-f „VITI“ dėl to, kad AB-f „VITI“ netinkamai vykdė Rangos sutartį. Rangos sutarties vykdymo metu nuo 2012-03-12 iki 2013-12-02 AB-f „VITI“ atliko Projekto darbų už 2 777 126,3 Lt (804 311,37 Eur) be PVM. Rangovas AB-f „VITI“ neatliko visų Projekte nurodytų darbų, o kai kuriuos darbus atliko su defektais. Tai, kad sutartis pagrįstai vienašališkai nutraukta, patvirtinta įsiteisėjusiais teismų sprendimais (ABTĮ 57 str. 2 d.).

Pareiškėja 2014 m. spalio 6 d. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis paskelbė supaprastintą ribotą konkursą vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros (defektų šalinimo ir darbų užbaigimo) Šiluvos, Betygalos, Girkalnio, Viduklės miesteliuose darbams pirkti. Pirkimo paskelbimo tikslas buvo sudaryti sutartį su rangovu, kuris ištaisytų AB-f „VITI“ padarytus defektus ir užbaigtų visus ar dalį Projekto darbų (e. b. 1 t., 1.

160–182). Skelbime apie pirkimą buvo nurodyta bendra maksimali pirkimo vertė per visą preliminariosios sutarties trukmę (3 203 197,41 Eur be PVM).

Pareiškėja, įvykdžiusi Pirkimo procedūras, 2015-05-28 pasirašė preliminariąją „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Šiluvos, Betygalos, Girkalnio, Viduklės miesteliuose (defektų šalinimas ir darbų užbaigimas)“ sutartį Nr. 2015/05/28 su mažiausią kainą pasiūliusiu tiekėju UAB „KRS“ vadovaujama ūkio subjektų grupe (toliau – Preliminarioji sutartis). Pažymėtina, kad Preliminariojoje sutartyje nebuvo nurodyta bendra Preliminariosios sutarties kaina, tačiau Preliminariosios sutarties 3.2 p. nurodyta, jog pagrindinės sutartys bus sudaromos tik tuo atveju, jeigu Pareiškėja turės lėšų Projekto darbų finansavimui. Be to, pareiškėja Preliminariąją sutartimi neprisiėmė jokių įsipareigojimų dėl pagrindinių sutarčių sudarymo.

Pareiškėja, vadovaudamasi Preliminariosios sutarties 2.1 p., 2015 m. rugpjūčio 7 d. su UAB „KRS“ pasirašė rangos sutartį Nr. 2015/08/07 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Viduklės miestelyje (defektų nustatymas ir statybos darbai)“ (toliau - Sutartis Nr. 2015/08/07). Rangos sutarties Nr. 2015/08/07 kaina 1 506 262,12 Eur be PVM (1 822 577,17 Eur su PVM) (e. b. 1 t., l. 131–133).

Pareiškėja ir UAB „KRS“ 2015 m. rugsėjo 29 d. pasirašė Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Betygalos, Girkalnio, Viduklės miesteliuose (defektų nustatymas ir statybos darbai) papildomą rangos sutartį Nr. 2015/09/29-2 (toliau – rangos sutartis Nr. 2015/09/29-2) (e. b. 1 t., l. 134–136).

Pareiškėja ir APVA 2015 m. rugsėjo 29 d. sudarė prie 2011 m. sausio 10 d. finansavimo ir administravimo sutarties susitarimą Nr. 4 dėl projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Raseinių raj., projekto kodas Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072. Nutarta pakeisti projekto pavadinimą į „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje, Betygaloje, Girkalnyje, Viduklėje)“. Projekto išlaidoms finansuoti skirta 2 413 107,63 Eur iš ES fondo lėšų, 283 895,02 Eur iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, projekto vykdytojas įsipareigojo padengti iš savo lėšų ne mažiau nei 575 150,94 eurų (e. b. 1 t., l. 42–43).

Aplinkos ministro 2015-04-13 įsakymu Nr. D1-297 ir 2015-12-04 įsakymu Nr. D1-889 buvo sumažintas finansavimas projektui Nr. VP33.1.-AM-01-V-02-072, finansuojamam pagal 2007-2013 m. sanglaudos skatinimo veiksmų programos VP3-3.1.-AM-01-V priemonę „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“, pakeičiant Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. D1-953 „Dėl finansavimo skyrimo projektams pagal 2007-2013 m. sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę Nr. VP33.1.-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ iki 2 413 107,63 Eur ES fondų lėšų ir 283 895,02 Eur valstybės biudžeto lėšų.

Pareiškėja ir UAB „KRS“ vadovaujama ūkio subjektų grupė 2016-03-21 papildė Preliminariąją sutartį, nurodydami, jog bendra pagal Preliminariąją sutartį atliktų ir apmokėtų darbų vertė negali viršyti 4 324 533,20 Eur be PVM.

Tad rangos sutartis Nr. 2015/08/07 buvo finansuota pagal 2011 m. sausio 10 d. pasirašytą projekto finansavimo ir administravimo sutartį dėl projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-0072 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje, Betygaloje, Kudoniuose, Girkalnyje, Dvareliškiuose, Girkalnio km., Viduklėje, Alaviniškiuose) su pakeitimais (papildomais susitarimais).

Rangos sutartis Nr. 2015/09/29-2 finansuota iš 2015-09-29 pasirašyto Susitarimo Nr. 4, kuriuo pakeistos Finansavimo sutarties nuostatos dėl finansavimo skyrimo. Dėl šios sutarties finansavimo priimtas Agentūros 2018 m. liepos 16 d. sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02, kuriuo pripažintos netinkamomis finansuoti išlaidos, kurios turėjo būti paskirtos pagal finansavimo sutartį Nr. 4. Vilniaus apygardos administraciniame teisme 2019 m. balandžio 16 d. sprendimu, priimtu administracinėje byloje Nr. 537-764/2019, atmetas UAB „Raseinių vandenys“ skundas dėl nurodyto sprendimo dėl pažeidimo Nr. IT02 dalies, kuria dalis darbų Viduklėje (vertintos kitos gatvės ir jų atkartos) pripažinti dvigubai finansuoti ir dėl to netinkami finansuoti bei paskirta finansinė pataisa dėl VPĮ pažeidimų netinkamai apibrėžus pirkimo dalyką.

Šiai bylai aktualu, kad Agentūra Projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje, Betygaloje, Kudoniuose, Girkalnyje, Dvareliškiuose, Girkalnio k., Viduklėje, Alaviniškiuose) apimtyje vykdyto viešojo pirkimo „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra (defektų šalinimo ir darbų užbaigimo) Šiluvos, Betygalos, Girkalnio, Viduklės miesteliuose atitikimo VPI reikalavimams bei 2015 m. rugpjūčio 7 d. rangos sutarties Nr. 2015/08/07 vykdymo pažeidimo (**unikalus pažeidimo kodas R1828/APVA/VP3-3.1-AM-01-V/0205**) tyrimo metu (2017 m. liepos 3 d.) nustatė, jog Pirkimas atliktas pažeidžiant VPI reikalavimus - pasirinktas netinkamas Pirkimo būdas, kadangi Pirkimo vertė viršijo tarptautinio pirkimo vertės ribas, turėjo būti skelbiamas tarptautinis pirkimas, o ne supaprastintas ribotas konkursas. Agentūra taip pat nustatė, jog dalis pagal Sutartį Nr. 2015/08/07 atliktų darbų jau buvo apmokėti vykdant 2012 m. kovo 12 d. rangos sutartį Nr. 2012/03/12. Nustatydama dvigubai finansuotų darbų kiekį, Agentūra be kita ko rėmėsi ir eksperto L. U. ekspertine išvada, kurioje buvo nurodyta, jog dalis pagal Sutartį Nr. 2015/08/07 atliktų darbų anksčiau buvo tinkamai atlikti rangovo AB-f „VITI“ pagal Sutartį Nr. 2012/03/12. Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus nustatytus pažeidimus, Agentūra netinkamomis finansuoti pirmą kartą pripažino 268 311,68 Eur Projekto išlaidų ir, vadovaudamasi LR Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1443 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Taisyklės) 197.2 p., pasiūlė ministerijai priimti sprendimą dėl netinkamomis finansuoti pripažintų lėšų susigrąžinimo. Ministerija 2017-07-26 priėmė įsakymą Nr. D1-628 dėl lėšų susigrąžinimo.

UAB „Raseinių vandenys“ po sprendimo dėl lėšų susigrąžinimo priėmimo informavo Agentūrą, jog Lietuvos apeliacinis teismas 2017-05-24 nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. e2-115-856/2017, pripažino, jog minėta eksperto L. U. išvada nėra pakankamas pagrindas spręsti, jog AB-f „VITI“ darbus atliko tinkamai. Šių naujai paaiškėjusių aplinkybių pagrindu pažeidimo tyrimas APVA buvo atnaujintas.

Agentūra 2018-01-02 raštu Nr. (29-2-7)-APVA-6 pateikė Projekto vykdytojui UAB „Raseinių vandenys“ atnaujinto pažeidimo tyrimo išvados projektą, prašydama pateikti naujų paaiškinimų ar informacijos, kurios Projekto vykdytojas dar nebuvo pateikęs. 2018-01-12 UAB „Raseinių vandenys“ pateikė Agentūrai raštą Nr. (9.3)N2-9, kuriame paprašė iki 2018 m. vasario mėn. pabaigos atidėti galutinio sprendimo priėmimą. Atsižvelgdama į minėtą UAB „Raseinių vandenys“ prašymą Agentūra atidėjo galutinio sprendimo dėl pažeidimo priėmimą. UAB „Raseinių vandenys“ 2018-01-31 raštu Nr. (9.3)N2-13 pateikė Agentūrai pastabas dėl pažeidimo tyrimo išvados projekto, o vėliau ir papildomos informacijos.

Užbaigusi atnaujinto pažeidimo tyrimą Agentūra 2018 m. liepos 11 d. pažeidimo tyrimo išvada Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072/IT04 (toliau – trumpinys Nr. IT04) 11 punkte (kiti pasiūlymai dėl tolesnių veiksmų ir sprendimų) nurodė, kad už netinkamai apibrėžtą sutarties dalyką taikytina 5 proc. dydžio, t. y. 28 010,31 Eur, finansinė pataisa nuo pirkimo sutarties vertės, deklaruotos Agentūrai ir sumažintos netinkamų finansuoti išlaidų dėl dvigubai finansuotų darbų verte ((662 568,01 – 102 361,76)*5 proc.); nurodė, kad *netinkamomis finansuoti pripažįstama 102361,76 Eur dvigubai finansuotų darbų ir 28 010,07 Eur dėl netinkamai apibrėžto pirkimo būdo, viso grąžintinomis projekto lėšomis pripažįstama 130 372,07 Eur.* Taip pat išvadoje nurodyta, kad siūlomas lėšų susigrąžinimas, kadangi išlaidos apmokėtos.

APVA 2018-07-19 raštu teikdama 2018-07-11 išvadą Nr. IT04 siūlė ministerijai priimti sprendimą susigrąžinti 130 372,07 Eur lėšų, nurodydama, kad iš jų ES lėšų 96 145,19 Eur ir 11 311,20 Eur valstybės lėšų ir 22 915,68 projekto vykdytojo lėšų (1 t., e. b. l. 417-419).

Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į Agentūros siūlymą, priėmė skundžiamą įsakymą dėl 107 456,39 Eur paramos lėšų sugrąžinimo. Skundžiamo sprendimo priėmimo teisiniu pagrindu nurodoma: Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590, 5.2.3 ir 8.1 papunkčiais ir 11 punktas, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1443, 188¹ ir 188² punktai, 198.2 papunktis, Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos naudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų

programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1179, 20 punktą. Skundžiamame sprendime nurodoma, kad jis priimtas atsižvelgus į 2018 m. liepos 19 d. raštu Nr. (29-2-7)-APVA-1222 pateiktą 2018-07-11 atnaujinto pažeidimo tyrimo išvadą Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072/IT04 (pažeidimo unikalus kodas R1828/APVA/VP3-3.1AM-01-V/0205). *Nurodoma, kad pripažinta netinkamų finansuoti išlaidų suma yra 130 372,07 Eur; įskaitant 22 915,68 Eur projekto vykdytojo lėšas* (e. b. 1 t., l. 92–93). Atsakovė, remdamasi Agentūros išvadomis, konstatavo, kad pareiškėja konkrečiai neapibūdino viešojo pirkimo „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra (defektų šalinimo ir darbų užbaigimo) Šiluvos, Betygalos, Girkalnio, Viduklės miesteliuose“ (toliau – pirkimas), vykdyto projekto apimtyje objekto, nurodydamas, kad rangovas privalės nustatyti ir ištaisyti defektus bei patiesti naujus tinklus, nenurodydamas konkrečių darbų apimčių ir kiekių. Taip pat skundžiamu sprendimu 3 punktu, kurio pareiškėjas neskundžia, buvo pripažintas netekusiu galios AM 2017 m. liepos 26 d. įsakymas Nr. D1-628 dėl finansinės paramos lėšų gražinimo.

Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio nuostatos reiškia, jog viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame teisės akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*pvz., 2008 m. birželio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-700/2008, 2009 m. balandžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-422/2009 ir kt.*). Jei atitinkamas individualus administracinis aktas yra priimamas ankstesnių procedūrinių dokumentų pagrindu, tokiu atveju individualiame administraciniame akte nėra būtina pakartoti tuose dokumentuose nustatytas aplinkybes. Tokiu atveju individualaus administracinio akto išanginėje dalyje pakanka nurodyti tuos procedūrinius dokumentus, kurių pagrindu priimtas individualus administracinis aktas, ir juos pridėti prie individualaus akto. Administracinių teismų praktikoje tokie atvejai traktuojami, kad individualaus administracinio akto išanginėje dalyje nurodyti procedūriniai dokumentai yra to individualaus akto sudėtinė (motyvuojamoji) dalis (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. vasario 17 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-327-146/2015*).

Šioje byloje skundžiamas sprendimas yra paremtas pažeidimo (aukščiau nurodytas unikalus kodas) tyrimo metu surašyta išvada Nr. IT04, kaip sudėtinė jo dalimi, todėl teisėtumas ir pagrįstumas vertintini kartu. Tarp sudėtinių skundžiamo sprendimo dalių neturi būti vidinių prieštaravimų, neatitikimų ir neaiškumų, keliančių abejonių jų pagrįstumu. Nors atskirai skundžiamame sprendime finansinė pataisa (korekcija) nėra išskirta, tačiau išvadoje pateiktas jos paskaičiavimas ir pritaikymo pagrindimas.

Pirmiausia pažymėtina, kad pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 198 punktą, ministerija, gavusi įgyvendinančios institucijos sprendimą dėl pažeidimo išnagrinėja jį ir nekeisdama nustatyto pažeidimo apimties, turinio ir su juo susijusios netinkamos finansuoti išlaidų sumos, atsižvelgdama į sprendime dėl pažeidimo įgyvendinančios institucijos pateiktą pasiūlymą, priima vieną iš nurodytų sprendimų. Kaip minėta, APVA siūlė susigrąžinti 130 372,07 Eur (kartu su finansine pataisa 28 010,31 Eur ir 102 361,76 Eur už dvigubai finansuotus darbus), skundžiamame AM sprendime nuspręsta susigrąžinti 107 456,39 Eur. Nors bendrai susigrąžintinos paramos suma turėtų atitikti APVA siūlyme nurodytą susigrąžinti sumą, nustatytą pažeidimų apimtį, pobūdį, tačiau skundžiamame sprendime nurodyta suma ir jos sudedamosios bei apskaičiavimas nesutampa su APVA išvadoje nurodyta susigrąžintina suma ir jos apskaičiavimu ir susigrąžintinos lėšų sumos neatitikimas (kaip ir apskaičiavimo nenuoseklumas) nėra pakankamai atskleistas.

Dėl dvigubai finansuotų grąžintinų sumų

Finansavimo reikalavimų atitikties taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1179 „Dėl vykdomų pagal Lietuvos 2007-2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos naudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklių patvirtinimo“ 20 punkte įtvirtinta, kad netinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES fondų, ES finansinės paramos priemonių, kitų Bendrijos finansinių priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų, dėl kurių ES fondų lėšos patirtoms išlaidoms apmokėti būtų skiriamos ne vieną kartą.

Išvadą dėl pakartotino apmokėjimo už dalį atliktų darbų Agentūra priėmė atsižvelgusi į tai, kad AB-f „VITI“ atliktų darbų aktuose nurodyti darbai nurodomi kaip atlikti pilna apimtimi, tuo tarpu UAB „KRS“ tam tikrus darbus, už kuriuos AB-f „VITI“ buvo apmokėta, taip pat nurodė atliktų darbų aktuose. Agentūra išvadoje remdamasi Sutarties Nr. 2012/03/12 atliktų darbų aktais bei Sutarties Nr. 2015/08/07 atliktų darbų aktu Nr. 1 konstatavo, kad AB-f „VITI“ tinkamai ir pilna apimtimi atliko vandentiekio tinklų tiesimo darbus Viduklės miestelio Tvenkinio, Pionierių, Cvirkos gatvėse ir buitinių nuotekų tinklų tiesimo darbus Tvenkinio, Pionierių, Kęstučio, Cvirkos, Lauksminiškių, Kranto gatvėse. Teismas nepritaria šioms Agentūros išvadoms.

Pirmiausia pažymėtina, kad pareiškėja vienašališku sprendimu nutraukė Rangos sutartį Nr. 2012/03/12 dėl netinkamai atliekamų darbų. Dėl vienašalio rangos sutarties nutraukimo pripažinimo neteisėtu AB-f „VITI“ kreipėsi į bendrosios kompetencijos teismą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2017 m. lapkričio 2 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-397/2017 (teismo proceso Nr. 3-36-3-00007-2014-8) konstatavo, kad, nagrinėjamoje byloje apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl Sutarties vienašalio nutraukimo teisėtumo, įvertino Sutarties nutraukimo aplinkybes, patvirtinančias, kad, atsižvelgiant į besitęsiančius Sutarties pažeidimus ir jų neigiamas pasekmes, nebuvo galimybės Sutarties išsaugoti, ir padarė pagrįstą išvadą, kad atsakovė (UAB „Raseinių vandenys“) turėjo teisėtą pagrindą vienašališkai nutraukti Sutartį. Dėl to pakeisti ar panaikinti Šiaulių apygardos teismo 2017 m. kovo 7 d. sprendimą nėra pagrindo. Šiaulių apygardos teismas AB-f „VITI“ ieškinį atmetė.

Tai, jog AB-f „VITI“ ne visa apimtimi atlikdavo vandentiekio ir nuotekų tinklų tiesimo darbus (nesutampa realiai atlikti darbai su darbų aktuose fiksuota informacija) įrodo ir UAB „KRS“ atlikta 2015 m. Anksčiau atliktų statybos darbų tyrimų ataskaita, UAB „KRS“ atlikta 2016 m. Anksčiau atliktų statybos darbų ataskaita, antstolės E. R. 2016-08-03 Faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas Nr. L027109, UAB „Incorpus“ 2018-04-26 išvada.

Tiek Agentūrai, tiek teismui buvo pateikta pareiškėjos užsakyta UAB „Incorpus“ 2018 m. balandžio 26 d. išvada, kurioje nurodyta, kad UAB „KRS“ pagal Rangos sutartį Nr. 2015/08/07 atliko: defektų nustatymo darbų už 28 899 Eur (įvertinus 2016 m. kainas). Šiuos darbus sudaro Atliktų darbų ataskaitos Nr. 2015/08/07 kartus su TV apžiūra ir geodeziniais matavimais parengimas; defektų šalinimo darbų už 8 800 Eur (įvertinus 2016 m. kainas). Šiuos darbus sudaro latakų, lipynių, žymėjimo ženklų įrengimo ir t.t. darbai. Šiuos darbus vykdė AB-f „VITI“ pagal Rangos sutartį Nr. 2012/03/12, tačiau šie darbai nebuvo užbaigti pilna apimtimi; naujų darbų už 64662,76 Eur (įvertinus 2016 m. rinkos kainas). Šiuos darbus sudaro vandentiekio ir nuotekų tinklų tiesimo, dangų atstatymo, gerbūvio sutvarkymo ir t. t. darbai. Šių darbų AB-f „VITI“ pagal Rangos sutartį Nr. 2012/03/12 nevykdė, neaktavo ir už jų atlikimą atlyginimo negavo. Kitų specialių žinių reikalaujančių įrodymų (priešingų nei pareiškėjo pateikti) dėl dvigubo darbų finansavimo į bylą nepateikta. Skundžiamame sprendime ir jo sudėtine dalimi laikomoje išdavoje Nr. IT04 neargumentuota, kodėl nesiremta ir kodėl nelaikoma pagrįsta UAB „Incorpus“ ekspertinė išvada (nors ji cituojama), nes po tyrimo atnaujinimo, pačiai Agentūrai nebesiremiant eksperto L. U. išvadomis, byloje nėra kitų specialistų išvadų, paneigiančių pareiškėjo iniciatyva atlikto specialių žinių reikalaujančio tyrimo išvadų dėl dvigubų darbų finansavimo, kuriame iš esmės nustatyta, jog tik 8800 Eur apimtyje darbai gali būti laikomi kaip finansuoti dvigubai. Tuo tarpu

defektų nustatymo darbų AB-f „VITI“ neatliko (nes tokio poreikio nebuvo). Tuo tarpu išvadoje dvigubai finansuotais darbais laikomi ne tik defektų šalinimo darbai, tačiau ir defektų nustatymo darbai, nepateikiant jokių objektyvių duomenų, iš kurių būtų matyti, kad AB-f „VITI“ atliko tokius darbus ir už juos buvo mokėta.

Be to, nors tyrimo išvadoje, kuri buvo pagrindu priimti skundžiamą sprendimą, nurodoma, jog išvados dėl dvigubo darbų finansavimo priimtos išsamiai įvertinus AB-f „VITI“ pagal Rangos sutartį Nr. 2012/03/12 ir UAB „KRS“ pagal Rangos sutartį Nr. 2015/08/07 atliktų darbų aktus, tačiau pakankamai aiškiai ir konkrečiai išvadoje šių darbų aktų tyrimo analizė neatskleista, racionaliai neargumentuotas defektų nustatymo darbų priskyrimas prie dvigubai atliktų darbų. Pažymėtina, kad AB-f „VITI“ surašyti atliktų darbų aktai be specialių žinių nesulyginami su UAB „KRS“ atliktų darbų aktais, kadangi jie sudaryti skirtingu principu. Tik UAB „KRS“ atliktų darbų išplėstiniuose aktuose atsispindi rangos darbai pagal gatves, kai tuo tarpu AB-f „VITI“ darbų aktuose atsispindi tik vietovė (pvz., Viduklė), kurioje rangos darbai buvo atliekami. Gi šioje byloje pažeidimo tyrimas buvo vykdytas tik dėl konkrečių Viduklės miestelio gatvių ir jų atkarpų. Dėl kitų šio miestelių gatvių ir jų atkarpų darbų tyrimo buvo vykdomas APVA kitas pažeidimo tyrimas ir tai nesudaro šios nagrinėjamos bylos dalyko.

Taip pat pažymėtina, kad Lietuvos apeliacinis teismas 2017 m. gegužės 24 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e2A-243-516/2017, panaikindamas pirmosios instancijos teismo sprendimą gražindamas AB-f „VITI“ ieškinį dėl skolos už rangos darbus pagal aukščiau nurodytą sutartį nagrinėti iš naujo, nurodė, kad net ir tinkamo darbų priėmimo atveju nenurodžius trūkumų, užsakovas nepraranda teisės remtis darbų trūkumų faktu, jei šie neakivaizdūs. Tokiais atvejais analizuotinas trūkumų pobūdis ir tik esant akivaizdžiam trūkumui taikytinas CK 6.662 str. 3 d. (nenurodžius darbų perdavimo priėmimo akte trūkumų vėliau jais remtis negalima). Dėl to nepagrįsti Agentūros ir AM teiginiai, kad vien atliktų darbų aktų surašymas patvirtina atliktų darbų apimtį, tinkamumą ir realumą ir to pakanka konstatuoti dvigubą darbų finansavimą. Atkreiptinas dėmesys, kad atsakovo ir APVA pozicija prieštaringa ir dėl to, jog vienok remiamasi Lietuvos apeliacinio teismo nutartyje pateiktais išaiškinimais ir vertinimu (eksperto L. U. eksperto išvadų netinkamumu kaip pagrindu pažeidimo tyrimui atnaujinti), tačiau išaiškinimais, kad atliktų darbų aktų surašymas be pastabų, neatlikus papildomo aplinkybių aiškinimosi, nelaikytinas savaimė tinkamu ir tokios apimties kaip nurodyta aktuose darbų atlikimu, nemotyvuotai selektyviai nesiremiama. Apeliacinis teismas pažymėjo, kad pats darbų pobūdis (vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros) suponuoja paslėptų trūkumų tikimybę ir atitinkamai jų nustatymo sudėtingumą. Dėl eksperto L. U. išvadų netinkamumo nurodė, kad ekspertas rėmėsi darydamas išvadas išimtinai faktu (kaip atsakovas ir APVA po pažeidimo tyrimo atnaujinimo), jog pateikti rangovo darbų atlikimo dokumentai priimti, pasirašyti, jokių papildomų tyrimų ekspertas neatliko.

Be to, skundžiamame sprendime pakankamai argumentuotai nepasisakyta dėl visų reikšmingų pareiškėjo 2018 m. sausio 31 d. rašte pateiktų pastabų išvados Nr. IT04 projektui, o būtent neįvertinti projektiniai vandentiekio ir nuotekų tinklų kiekiai bei apmokėjimo sumos su bendrai AB-f „VITI“ ir UAB „KRS“ realiai nutiestais tinklų kiekiais ir apmokėtomis už juos sumomis. Pareiškėjo paskaičiavimu, kuris pakankamai motyvuotai nepaneigtas, bendrai abiejų įmonių pridėtų darbų kiekiai (metrais) nėra didesni nei projektinis infrastruktūros ilgis. Argumentuotai skundžiamame sprendime (išvadoje) šie argumentai neatmesti, kas neleidžia skundžiamo sprendimo dėl dvigubo finansavimo laikyti pakankamai motyvuotu, aiškiu, išsamiu ir vienareikšmiu suprantamu. Tam, kad konstatuoti dvigubą tam tikrų darbų finansavimą, turi būti nustatyta, jog darbai buvo du kartus atlikti ir/ar už juos du kartus buvo apmokėta (finansuota). Esant aiškiems duomenimis (įskaitant minėtą specialistų UAB „Incorpus“ išvadas), jog darbų aktuose nurodyti darbų kiekiai, apimtys neatspindi tikrųjų darbų kiekių ir apimčių, nepagrįstai remiantis vien šiuose aktuose nurodyta informacija, konstatuojamas dvigubas darbų finansavimas.

Be to, argumentuotai neįvertinta pareiškėjo pateikta faktinė finansinė informacija, jog pirminis rangovas pagal rangos sutartį Viduklėje realiai atliko darbų už nedidelę sumą, kai tuo tarpu UAB „KRS“ įsipareigojo atlikti darbų (įskaitant anksčiau nebuvusių defektų nustatymo) už 1 506 262,12 Eur (realiai atliko už 657 082,51 Eur) pagal 2015/08/07 sutartį ir įsipareigojo atlikti

darbų už 3661767,19 Eur (realiai atliko už 3 306 594,42 Eur) pagal 2015/09/29 sutartį (Viduklėje už 760074,43 Eur). Netinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, kurios buvo anksčiau apmokėtos už tuos pačius išvadoje Nr. IT04 nurodytose gatvėse ar jų atkarpose įrengtos infrastruktūros darbus ar lėšos, kurios būtų skiriamos ne vieną kartą tiems patiems išvadoje Nr. IT04 nurodytose gatvėse ar jų atkarpose įrengtos infrastruktūros darbams atlikti. Tam būtina atliktų darbų ir apmokėjimo (finansavimo) už juos analizė.

Argumentas, jog užsakovas ir Fidic inžinierius privalėjo užtikrinti atliktų darbų realumą, nepanaikina sprendimus dėl sugražintinos paramos priimančios institucijos pareigos pagrįsti savo priimamus sprendimus. Esant aukščiau aprašytiems aplinkybėms, keliančioms svarias abejones priimto skundžiamo sprendimo pagrįstumu, negali būti skundžiamo sprendimo dalis dėl dvigubai finansuotų darbų nustatymo palikta galioti.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gegužės 29 d. įsakymas Nr. 1K-173 „Dėl Metodinių pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (akto redakcija 2016 m. birželio 15 d.) 9 punkte nustatyta, kad siekiant kuo efektyviau iširti pažeidimus rekomenduojama sudaryti darbo grupę pasitelkiant konkrečiam pažeidimui nagrinėti visų reikiamų sričių darbuotojus – teisininkus, viešųjų pirkimų, valstybės pagalbos ir kitų sričių specialistus, taip pat, jei reikia, gali būti kviečiami kitų įgyvendinančiųjų institucijų atstovai. 13 punkte numatyta, kad dokumentai, turintys reikšmės pažeidimui tirti ir nagrinėti bei naudojami kaip įrodymų šaltinis, yra institucijos, projekto vykdytojo ir kitų juridinių ar fizinių asmenų veiklos procese užfiksuota informacija, neatsižvelgiant į tai, koks yra jos pateikimo būdas, forma ir laikmena, galinti padėti atskleisti pažeidimą ir su juo susijusias aplinkybes. Projekto vykdytojo ir kitų juridinių ar fizinių asmenų dokumentais, turinčiais reikšmės pažeidimui tirti ir nagrinėti, laikomi tokie dokumentai, kuriuose: yra informacijos apie faktinių duomenų autorių, kurią galima patikrinti; esančius faktinius duomenis suteikia ar patvirtina institucijos ar asmenys, kompetentingi tokius duomenis suteikti; užfiksuoti faktiniai duomenys patvirtina ar paneigia kurią nors aplinkybę (arba jų grupę), turinčią reikšmės pažeidimui tinkamai nustatyti ir reikiamiems sprendimams priimti. Tiriant pažeidimą būtina įvertinti dokumento turinį ir formą: faktinių duomenų tikrumą, ar dokumentą išdavė kompetentinga institucija, ar dokumente yra visi reikiami rekvizitai ir t. t. Dokumentų tikrumas gali būti įvertinamas įprastiniais veiksmais, lyginant dokumentuose esančius faktinius duomenis su kitais šaltiniais.

Iš išvardintų punktų matyti, kad pareiškėjai pateikus įrodymų, išsamią AB – f „VITI“ neatliktų ar netinkamai atliktų darbų analizę, paremtą specialių žinių turinčių specialistų išvadomis, tuo tarpu Agentūrai išvadoje nepateikus aiškios atliktų darbų aktų sulyginimo analizės, reikalaujančios specialių žinių, neišanalizavus apmokėjimo už šio pažeidimo tyrimo objektu esančių gatvių infrastruktūros įrengimą, - skundžiamas sprendimo dalis dėl dvigubai finansuotų darbų neatitinka objektyvumo, išsamumo ir pagrįstumo kriterijų ir dėl to negali būti palikta galioti. Atlikus išsamų pažeidimo tyrimą, naujai surinktų duomenų pagrindu atsakovas projektą įgyvendinančios institucijos siūlymu turi priimti naują sprendimą dėl susigražintinos lėšų sumos.

Dėl finansinės pataisos (korekcijos) taikymo už Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimus

Finansinė pataisa pritaikyta dėl Viešųjų pirkimų įstatymo 3 str. 1 ir 2 d., 24 str. 8 d., 25 str. 1 ir 2 d. pažeidimų. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (redakcija galiojusi nuo 2013-10-26 iki 2014-11-18; toliau – VPĮ, redakcija galiojusi konkurso paskelbimo metu) 24 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad viešojo pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija galėtų nupirkti tai, ko reikia. Tad ne kiekvienas pirkimo dokumentų trūkumas ar neaiškumas automatiškai lemia Viešųjų pirkimų įstatymų pažeidimą. VPĮ 3 str. 1 d. įtvirtintas lygiateisiškumo principas, 3 str. 2 d. įtvirtintas viešųjų pirkimų tikslas. VPĮ 25 str. iš esmės nustatyta, kad perkami darbai ir jų savybės apibūdinami techninėje specifikacijoje, kuri turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.

Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21 (2011-08-01 įsakymo Nr. 1S-105 redakcija) (toliau – Kainodaros metodika) 11 p. ir 12 p. nurodyta, kad perkančioji

organizacija turi teisę įtvirtinti viešojo pirkimo sąlygose fiksuoto įkainio kainodarą, jeigu nežino tikslios vykdytinų darbų apimties (11.1 p.), tiekėjas turi realias galimybes iš anksto numatyti ir įvertinti sutarties vykdymo išlaidas pirkimo objekto mato vienetai ir gali prisiimti riziką dėl sutarties vykdymo išlaidų pirkimo objekto mato vienetai dydžio (11.2 p.), sudaromos sutartys, pagal kurias vykdomų darbų kiekis priklauso nuo aplinkybių, sunkiai prognozuojamų pirkimo metu, taip pat nuo tarpinių sutarties vykdymo rezultatų (12 p.). Taigi, vadovaujantis Kainodaros metodikos 11 p. ir 12 p., perkančioji organizacija tais atvejais, kai nežino tikslaus perkamų darbų kiekio, gali viešojo pirkimo sąlygose nustatyti fiksuoto įkainio kainodarą. Argumentų ir motyvų, kodėl pareiškėjas, esant tokiai teisei galimybei ir faktinei situacijai (pirminis rangovas neužbaigė rangos darbų, sutartis nutraukta, dokumentacija neperduota ir neiškūs atliktų darbų kiekiai, darbų pobūdis suponuoja jų užslėptus defektus), negalėjo skelbdamas konkretų viešojo pirkimo konkursą įtvirtinti viešojo pirkimo sąlygose fiksuoto įkainio kainodarą, skundžiamame sprendime (jo sudėtinėse dalyse) iš esmės nėra aiškiai atskleista, apribojant VPĮ nuostatų, teismų praktikos citavimu.

Taip pat išvadoje buvo nurodyta, kad vykdant pirkimą, kurio tikslas ištaisyti rangovo AB-f „VITI“ paliktus defektus bei užbaigti nebaigtus darbus, buvo netinkamai paskaičiuota pirkimo vertė, nors pati APVA pripažįsta, kad fiksuoto įkainio kainodara yra teisėta ir nebuvo aišku, kokie defektai bus nustatyti ir kokia bus galutinė sutarties kaina. Taip pat pati siūlė pareiškėjai atlikti pirminio rangovo atliktų darbų inventorizaciją, kas iš esmės ir atitinka defektų nustatymo darbus. Argumentas, jog laimėjo pasiūlymas, kurio darbų kaina nurodyta virš 8 mln. Eur, tačiau de facto preliminarios ir rangos sutartys sudarytos neviršijus tarptautinio pirkimo vertės ribos (buvo virš 5,2 mln. Eur). Agentūra taip pat pripažįsta, kad perkančioji organizacija (pareiškėjas) buvo numaćiusi finansavimui skirti 4 054 680,26 Eur be PVM, taip pat buvo nurodyta, jog pagrindinė sutartys sudaromos tik gavus finansavimo darbams (pirkimo sąlygų 2.17.8 p.). Taip pat preliminariosios sutarties prieduose nurodyta, kad pirkimo vertė negali viršyti 4 324 533,20 Eur ribos. Be to, pati APVA nurodo, kad perkančioji organizacija nesiekė išvengti griežtesnio taisyklių taisyms, tačiau vertino, kad nepakankamai tiksliai apibrėžtas pirkimo objektas, nurodant, kad rangovai privalės nustatyti ir ištaisyti defektus bei patiesti naujus tinklus, nenurodant konkrečių darbų apimčių ir kiekių. Nenustačius, kad perkančioji organizacija nenupirko tai, ko reikia (defektų nustatymas, ištaisymas ir darbų užbaigimas)(VPĮ 24 str. 8 d.), Agentūrai ir AM pripažinus, kad nesiekta išvengti griežtesnių taisyklių taikymo, kad projektas užbaigtas, - negali būti laikoma pakankamai motyvuota išvada apie tokį pirkimo dokumentų neaiškumą, kuris sudarytų pagrindą konstatuoti pirkimo objekto nekonkretų apibrėžimą, sutrukdžiusį pasiekti viešojo pirkimo tikslų. Nagrinėjamu atveju išvada, kad, nenurodžius perkamų darbų kiekio, buvo pažeistas lygiateisiškumo principas, nes neiškūs pirkimo dokumentai gali atgrasyti potencialius susidomėjusius tiekėjus, nepagrįstas faktiniais duomenimis ir deklaratyvus. Pirkimo dokumentuose aiškiai nurodžius, jog bus taikoma fiksuoto įkainio kainodara, bet kuris potencialus tiekėjas, susipažinęs su esama situacija, atliktų darbų dokumentais ir projekto dokumentacija, turėjo galimybę pateikti pasiūlymą su fiksuotu konkrečių darbų įkainiu. Tai, kad buvo iš tiekėjų pusės teikiami klausimai, niekaip savaime nepatvirtina tokio viešojo pirkimo dokumentų neaiškumo, kuris leistų konstatuoti VPĮ pažeidimus, kadangi į visus klausimus buvo atsakyta. Įprastai klausimų pateikimas ir atsakymas į juos yra normali viešųjų pirkimų praktika. Skundžiamame sprendime pakankamai faktiniais duomenimis nepagrįsta išvada kaip klausimų-atsakymų aplinkybė lemia viešojo pirkimo tikslo ar tiekėjų lygiateisiškumo (iš esmės viešojo pirkimo principų) pažeidimą, įvertinant tai, jog viešasis pirkimas įvyko, siekti įsigyti darbai nupirkti ir projekto finansavimui skirtos lėšos išmokėtos.

Be to, su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti projekto išlaidų nustatymo tikslas yra atkurti situaciją, kurioje visos projekto išlaidos (ar jų dalis) atitinka teisės aktuose išdėstytas išlaidų tinkamumo finansuoti nuostatas. Vertinant pareiškėjai taikytos finansinės priemonės teisėtumą, proporcingumą ir pagrįstumą, pažymėtina, kad netinkamų finansuoti išlaidų sumą Agentūra apskaičiavo, atsižvelgusi į Europos Komisijos 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. C(2013) 9527 patvirtintas viešai prieinamas Gaires dėl Komisijos finansinių korekcijų, taikytinų Sąjungos

išlaidoms, valdomoms pagal pasidalijamojo valdymo principą, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo (angl. k. „*Guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement*“) 2.1 punkto 12 dalyje numatytą pažeidimą „nepakankamai apibrėžtas pirkimo objektas“. Tačiau gairėse taip pat, detalizuojant kiekvieną tipinį paramos panaudojimo pažeidimą, yra pateikiama nuoroda į teisinį pažeidimo pagrindą (šiuo atveju 2 direktyvų konkretūs straipsniai, numatantys sutarčių sudarymo principus („perkantieji subjektai ūkio subjektams taiko vienodas sąlygas, jų nediskriminuoja ir veikia skaidriai“) bei pateikia praktinio taikymo pavyzdžius (nurodomos ETT bylos), kurie nemotyvuota, jog atitinka šioje byloje nustatytą faktinę situaciją. Taip pat pažymėtina, kad gairėse yra nurodoma, kad ne visais atvejais formalus pažeidimas sudaro sąlygas finansinei pataisai taikyti. Iš naujo svarstant dėl VPĮ pažeidimų (ne)buvimo ir dėl finansinės korekcijos (ne)taikymo bei jos dydžio nustatymo atsizvelgtina į aukščiau nurodytus netikslumus, prieštaravimus ir nenuoseklumą. Taip pat sutiktina su pareiškėjo atstovės argumentais, kad iš esmės Agentūros išvados dėl VPĮ pažeidimo paremtos VPT išvadomis, kurios buvo paremtos eksperto L. U. išvadomis, kuriomis pati Agentūra nebesiremia. Dėl to skundžiama sprendimo dalis dėl finansinės pataisos taikymo už VPĮ pažeidimus taip pat negali būti palikta galioti, nes neatitinka objektyvumo, išsamumo ir pakankamo pagrįstumo reikalavimų.

Be to, 5 procentų 28 010,31 Eur dydžio finansinė pataisa paskaičiuota nuo pirkimų vertės (662568,01 Eur), sumažintos netinkamų finansuoti išlaidų suma (102 361,76 Eur). Administracinėje byloje Nr. eI-537-764/2019 pagal APVA sprendimą dėl pažeidimo 2018-07-16 Nr. IT02, vertinant to paties viešojo pirkimo dokumentus, tas pačias pirkimo sąlygas, pirkimo dalyko apibūdinimą jau buvo konstatuotas VPĮ pažeidimas dėl pareiškėjo pasirinkto pirkimo objekto apibūdinimo, pritaikyta 172613,93 Eur dydžio finansinė pataisa. Dėl to nepakankamai motyvuotas pakartotinis to paties viešojo pirkimo dokumentų įvertinimas Viešųjų pirkimų įstatymo atitikimo prasme, prieštaringas finansinės pataisos pritaikymas už tą patį Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimą (nepakankamai apibrėžtas pirkimo objektas) ir tais pačiais motyvais, kadangi nepaisant sudarytų rangos sutarčių, viešojo pirkimo konkursas buvo vienas ir sutartys buvo sudaromos su šio konkurso pagrindu pasirinkta tiekėja. Nenuoseklus apsisprendimas pagal vieną organizuotą viešojo pirkimo konkursą kelis kartus konstatuoti tų pačių viešojo pirkimo dokumentų neatitikimą įstatymo reikalavimams. Šiuo atveju nustatytas VPĮ pažeidimo pobūdis (pirkimo objekto nepakankamai aiškus apibūdinimas) nekoreliuoja su APVA pasirinktu jos apskaičiavimo mechanizmu imant dalies su viešuoju pirkimu susijusios finansinės informacijos. Be to, tiksliai nenustačius dvigubai finansuotų darbų, t. y. nesant aiškiam pažeidimo dydžiui ir su juo susijusių lėšų daliai, nėra galimybės spręsti, jog paskirta šioje byloje skundžiamu sprendimu finansinė pataisa yra tiksli ir pagrįsta.

Atsižvelgus į aukščiau nurodytus nustatytus skundžiamo sprendimo ir jo sudėtinių dalių neišsamumą, nepagrįstumą, pakankamą nemotyvuotumą, vidinį prieštaravimą, skundžiama sprendimo dalis dėl dvigubai finansuotų darbų ir pritaikytos finansinės korekcijos negali būti palikta galioti (ABTĮ 80 str., 91 str. 1 d. 3 p., 2 d.). Būtinai papildomas išsamus ir specialių žinių reikalaujantis tyrimas konstatuoti dvigubą darbų atlikimą ir atitinkamai dvigubą jų finansavimą, kurio pagrindu APVA motyvuota ir pagrįsta bei išsamiai siūlymu atsakovas galėtų priimti naują sprendimą dėl paramos lėšų susigrąžinimo. Dėl to pareiškėjos skundas tenkintinas iš dalies, panaikinant skundžiamas sprendimo dalis dėl papildomo tyrimo atlikimo būtinumo.

Pareiškėjo atstovės argumentas dėl šios administracinės bylos stabdymo iki bus išnagrinėta civilinė byla dėl skolos už AB-f „VITI“ atliktus rangos darbus nepagrįstas, kadangi šios administracinės ir bylos nurodomos civilinės bylos nagrinėjimo dalykai nesutampa, kaip ir nustatytinos teisiškai reikšmingos aplinkybės. Teismas šioje byloje vertina konkretaus viešojo administravimo subjekto priimto skundžiamo sprendimo dėl lėšų susigrąžinimo teisėtumą ir pagrįstumą, o sprendimus dėl lėšų susigrąžinimo priima institucija, o ne teismas. Tai, kad galimai kai kurios civilinėje byloje padarytos išvados gali būti reikšmingos viešojo administravimo subjektui priimant sprendimą dėl paramos susigrąžinimo, pažeidimų konstatavimo, - duoda

pagrindą tyrimą vykdančiai institucijai nuspręsti dėl tyrimo eigos. Šioje situacijoje skundžiamame sprendime nesiremiamą jokiais specialiomis žiniomis nusprendžiant dėl dvigubo darbų finansavimo.

Dėl pareiškėjos patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

Remiantis ABTĮ 40 straipsnio 1 dalimi, iš esmės šioje stadijoje patenkinus skundą rezultato prasme, pareiškėja turi teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Byloje pateiktos 2017 m. rugpjūčio 24 d. atstovavimo sutartis, pagal kurią pareiškėjai atstovavo advokatė L. Č.–K.. Iš byloje esančių PVM sąskaitų faktūrų už teisinę paslaugas matyti, kad pareiškėjai išrašyta sąskaitų apmokėjimui: 375,10 Eur suma už atstovavimą 2019 m. gegužės 7 d. ir 2019 m. liepos 23 d. teismo posėdžiuose (nepateikė apmokėjimą patvirtinančio įrodymo) (4 t. e. b. l. 55–59), 200 eurų už prašymo dėl bylos sustabdymo rengimą, 220 eurų už pasirengimą teismo posėdžiui (sumokėjimą patvirtinančių įrodymų nepateikta), 400 eurų už prašymų dėl skundo atsisakymo ir bylinėjimosi išlaidų priteisimo projektų parengimą (tokių procesinių veiksmų 2018 metais nebuvo atlikta), 600 eurų už skundo teismui dėl Aplinkos ministro 2018 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo rengimą, 200 eurų už antrojo skundo peržiūrą, papildymas (byloje vienas pareiškėjo skundas) (pareiškėjos viso apmokėta suma 1 452 eurų) (4 t., e. b. l. 15–21), 5 000 eurų už dviejų ekspertizės išvadų parengimą (apmokėta 5 000 eurų, byloje pateikta viena ekspertinė išvada) (4 t., e. b. l. 22–23), taip pat byloje yra 22,50 Eur dydžio žyminio mokesčio už skundą sumokėjimą patvirtinantys įrodymai.

Remiantis ABTĮ 40 str. 1, 5 dalimis, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 98 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintomis rekomendacijomis dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio (2004 m. balandžio 2 d. įsakymo Nr. 1R-85 „Dėl rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio patvirtinimo“ aktuali redakcija), - rekomenduojami priteisti užmokesčio už advokato bylose teikiamas teisinę paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių). Taikytinas darbo užmokesčio dydis, galiojęs teiktinų teisinių paslaugų metu. Šiuo atveju buvo teiktos teisinės paslaugos 2019 m. II ketvirtį, 2018 m. II ir III ketvirtį, todėl taikytini Lietuvos statistikos departamento skelbiami užpraėjusio ketvirčio vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio šalies ūkyje (be individualių įmonių) rodikliai: 2018 m. IV ketvirčio – 970,30 Eur, 2018 m. I ketvirčio – 895,20 Eur, 2017 m. IV ketvirčio – 884,80 eur. Pagal Rekomendacijų 8.2 papunktį, už skundą (ieškinį) rekomenduojamas priteistinas maksimalus užmokesčio dydis – 2,5 (maksimalus galimas priteisti dydis galėtų sudaryti 2 238 eurus). Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja paslaugų suteikimo akte nurodo suteiktas teisinę paslaugas, kurios šioje byloje nebuvo teiktos, pripažintina tinkama priteisti suma yra 600 eurų už skundo teismui dėl Aplinkos ministro 2018 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo rengimą. Kitų atstovavimo išlaidų pareiškėja nepagrindė apmokėjimo dokumentais ir byloje nėra duomenų apie jų suteikimą (poreikį).

Pareiškėja prašo taip pat atlyginti 5 000 eurų ekspertizės išlaidų. Įvertinus tai, kad nurodyta suma sumokėta už dvi ekspertizės išvadas, o į bylą pateikta viena UAB „Incorpus“ išvada, atsižvelgiant į ABTĮ 40 str. 1 d., 39 str. 1 d. 1, 3 p., būtinomis ir pagrįstomis šioje byloje laikytinos 2000 Eur specialistams sumokėtos išlaidos.

Teismas, atsižvelgdamas į aukščiau išdėstytas aplinkybes, pareiškėjo prašymą tenkina iš dalies ir priteisia realiai patirtas būtinas bei pagrįstas bylinėjimosi išlaidas iš viso 2 622,50 Eur (600 + 22,50 + 2000).

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84 straipsniu, 86–87 straipsniais, 88 straipsnio 2 punktu, 132 straipsnio 1 dalimi ir 133 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjos UAB „Raseinių vandenys“ skundą iš dalies patenkinti.

Panaikinti Aplinkos ministro 2018 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. D1-775 „Dėl Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072 vykdytojui UAB „Raseinių vandenys, gražinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. liepos 26 d. įsakymo Nr. D1-628 „Dėl Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, išmokėtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-072 vykdytojui UAB „Raseinių vandenys“, gražinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ dalį, kurioje nutarta susigražinti paramos lėšas dėl dvigubai finansuotų darbų ir skirta finansinė pataisa dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimo.

Iš dalies patenkinti prašymą dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Priteisti pareiškėjai UAB „Raseinių vandenys“ iš atsakovės Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2 622,50 eurų (du tūkstančius šešis šimtus dvidešimt du EUR 50 ct) bylinėjimosi išlaidų.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, skundą paduodant per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Teisėjai

Tomas Blinstrubis

Jovita Einikienė

Ina Kirkutienė